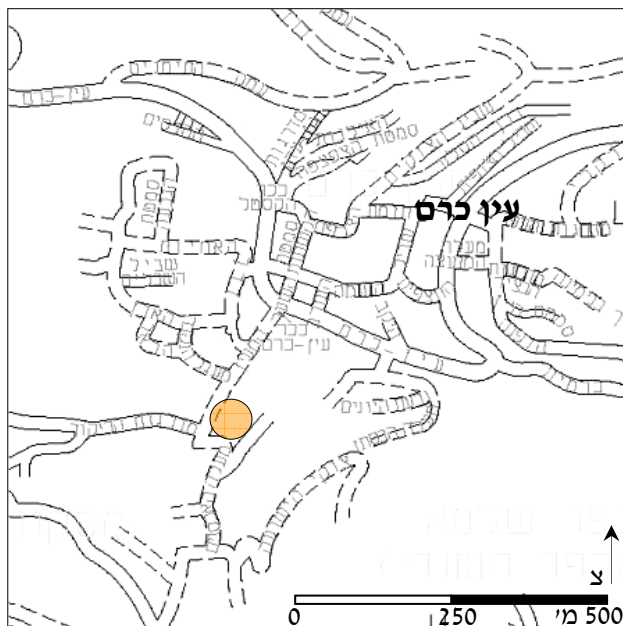

עין כרם, מעיין

‘En Kerem, Spring

גוש: 30349,61,79

נ.צ:

IAA: 2619/0

הכרזת האתר: י- 1091 עמ' 1461 18.5.64

רחוב: המעיין

תאור כללי: מעיין ונקבה, מקאם מוסלמי

הקשר סביבתי: אתר בשצ"פ בלב המרקם האורבני

שמות אחרים: אין

יעוד המקום: אתר ארכ' פתוח

בעלות: מדינת ישראל

מפעיל המקום: אין

שימוש כיום: אתר ארכ' פתוח

גודל: קטן, פחות מ 1/2 דונם.

חפירות: לא נחפר

ניצפות: נמוכה

תיצפות: בינונית

תאור הממצאים:

סביב המעיין החל מתפתח הישוב הכנעני הקדום של עין כרם. אל המעיין מוליכה ניקבה חצובה באבן, מתקופת בית שני. אורכה של הנקבה: כ 30 מ' ותפקידה להגביר את זרימת המים. מעל למעיין נבנה, במחצית השנייה של המאה ה 19, מקאם מוסלמי בעל שלוש כיפות הכולל בתוכו אולם תפילה. סמוך למוצא הנקבה, מונחים שוקת ועמוד אבן, שניצבו מהתקופה הערבית ליד מוצא המים. המעיין התקדש ע"פ המסורת הנוצרית כמקום אליו סרה מרים אם ישו, ושתתה ממימיו בעת ביקורה בעין כרם. (ע"פ אריאל 61)

עין כרם, פתח הנקבה

תקופות: רומית, ערבית, עות'מנית

רמת השתמרות: גבוהה

ממצא מיוחד:

פוטנציאל לחפירה עתידית: 1, 2, 3, 4, 5

מידע נוסף:

יחס אתר-סביבה:

סמוך לאתר: רחבה גדולה. האתר משולב היטב בסביבתו, אולם ניכרת בעיית חוסר-תחזוקה באתר.

נגישות: גבוהה. ניתן להגיע ברכב עד סמוך לאתר.

שימור:

מצב השתמרות: טוב. לא ניכרות בעיות של העדר יציבות.

טכנולוגיות: חציבה באבן.

מסקנות:

לאתר חשיבות רבה כ'גרעין' סביבו הוקם הכפר בתקופה הכנענית. יש לדאוג לתחזוקה קבועה של האתר. יש למנוע פגיעה במבט אל המעיין (כתוצאה מבנייה חדשה) מכיוון רח' המעיין ומכיוון הדרך העולה לכנסיית הביקור ולימסקוביה'. אין לאפשר הקמת מבנים המפריעים למבט החופשי מהאתר לכיוון כנסיית סנט. ג'ון.

היחס לאתרים נוספים בסביבה הקרובה: האתר קרוב לשאר אתרי עין כרם: כנסיית סנט. ג'ון (85), כנסיית הביקור (86) והחקלאות המסורתית בנחלים סביב הכפר (87)

ייתכנות תיירותית: גבוהה, ברמה עירונית/ארצית.

☐	ערך ארכיאולוגי מיוחד
☒	ערך היסטורי
☒	ערך דתי-תרבותי
☒	ערך אדריכלי/טכני
☐	מייצג תקופה
☒	ערך נופי
☐	נדירות
☒	רמת השתמרות
☐	מקבץ
☐	פגיעות

מסגד מוסלמי מעל פתח הנקבה

ביבליוגרפיה:

סקר ירושלים [101] אתר 155
אריאל 61: "עין כרם"

ממלא הנתונים:

תאריך עדכון: קיץ 2003

שחר פוני - אדריכל
יוחנן (ג'ון) זליגמן - ארכיאולוג

פתח הניקבה

מבנה המסגד

צריח המסגד

הניקבה